

Komplicerade fonder

Introduktion

En fond kan beskrivas som en "portfölj" med olika finansiella instrument som hanteras av en förvaltare. De pengar som placeras i en fond investeras enligt fondens placerings inriktning. Investerar du i en fond blir du andelsägare i fonden. Fonder finns för många olika marknader och för olika risknivåer. Risken i en fond är vanligtvis mer spridd än vad en placering i ett enskilt instrument är.

Så här fungerar fonder

- En fond är en "portfölj" av olika finansiella tillgångar. Den kan bestå av ett antal olika svenska och/eller utländska finansiella instrument till exempel aktier, optioner, terminer, räntepapper med lång eller kort löptid emitterade av stat eller privata företag och fondandelar men även av placeringar på konto.
- Den som köper en fond blir andelsägare i fonden men överlåter åt fondbolagets professionella förvaltare att förvalta och handla för fondens räkning enligt de fondbestämmelser som finns.
- Fondens placeringsinriktning framgår såväl av fondbestämmelser som av faktablad för fonden.

Det finns värdepappersfonder och specialfonder:

- En värdepappersfond placeras helt inom de placeringsrestriktioner som föreskrivs i lagen om investeringsfonder.
- Specialfonder får, efter tillstånd av Finansinspektionen, agera utanför de regler som normalt gäller för värdepappersfonder, till exempel vad gäller riskspridning. I specialfondens fondbestämmelser ska undantagen från reglerna klart anges. Specialfonder kan till exempel vara hedgefonder.
- Kursen fastställs normalt en gång per dag.
- Börshandlade fonder köps och säljs däremot i realtid på handelsplatser och priset varierar över dagen på samma sätt som för en aktie.
- Vissa fonder kan även ha en uppräkningsfaktor som innebär att fonden stiger eller sjunker med en bestämd uppräkningsfaktor (hävstång) i förhållande till ett angivet index.

Komplicerade fonder

De flesta värdepappersfonder är att betrakta som okomplicerade. Handelsbanken har valt att klassa de flesta specialfonder som komplicerade liksom börshandlade fonder med uppräkningsfaktor. Klassningen beror bland annat på dessa fonders komplicerade placeringsinriktningar och förvaltningsstrategier.

De vanligaste fondtyperna

Tabellen ger en kort beskrivning av de vanligaste fondtyperna. Inom de olika fondtyperna finns dock ett stort antal variationer.

För ytterligare information om en specifik fond, se fondens informationsbroschyr inklusive fondbestämmelser samt faktablad. Dessa finns tillgängliga på www.handelsbanken.se/fonder och kan beställas kostnadsfritt från närmaste bankkontor.

Aktiefonder

Aktiefonder placeras sina medel huvudsakligen i aktier och aktierelaterade finansiella instrument samt lämpar sig bäst för långsiktiga placeringar. På kort sikt kan avkastningen i aktiefonder variera kraftigt, men vid sparande över längre tid har aktiemarknaden historiskt gett en bättre avkastning än traditionellt räntesparande.

Räntefonder

Räntefonder placeras i räntebärande finansiella instrument med olika löptider, såsom obligationer eller penningmarknadsinstrument. Räntefonder lämpar sig både för kort- och långsiktiga placeringar.

Blandfonder

Blandfonder placeras både i aktier och räntebärande finansiella instrument. De flesta blandfonder har vissa riktvärden som anger hur stor del som normalt ska placeras i aktier respektive i räntebärande finansiella instrument.

Indexfonder

En indexfond placeras sina medel i finansiella instrument som följer sammansättningen i ett visst bestämt index. Indexet kan till exempel vara uppbyggt antingen på aktier eller räntebärande instrument. Indexfonder finns även som börshandlade fonder.

Börshandlade fonder

En börshandlad fond är normalt en indexfond som följer utvecklingen hos ett givet index. Andelar i börshandlade fonder handlas precis som aktier i realtid på en börs. Vissa fonder har en uppräkningsfaktor som innebär att värdet påverkas mer än fondens underliggande marknadsvärde.

Hedgefonder

Hedgefonder har vanligen som mål att ge en positiv avkastning oavsett om marknaden stiger eller sjunker i värde. Hedgefonder har betydligt mer flexibla placeringsmöjligheter än traditionella fonder. Trots att så kallad hedging är avsett att skydda mot oväntade förändringar i marknaden kan en hedgefond vara en fond med hög risk, bland annat då sådana fonder kan vara högt belånade.

Externa fonder

Med externa fonder menas fonder som inte förvaltas av Handelsbanken. För dessa fonder ansvarar respektive fondbolag för fondens förvaltning och för fondens faktablad.

Risk

Begreppet risk betecknar i investeringsssammanhang sannolikheten för att det investerade kapitalet kommer att minska i värde. Ett större risktagande medför ofta större möjligheter till en hög avkastning men ökar samtidigt risken att förlora pengar.

- Ju högre risk, desto större kursrörelser kan du förvänta dig.
- Ju lägre risk, desto jämnare kursutveckling kan du förvänta dig.

Risken i en fond är mer spridd och därmed mindre än om du köper exempelvis en enskild aktie. Givetvis beror risknivån på vilken placeringsinriktning fonden har.

Kursutvecklingen för en fond beror främst på rörelser i de underliggande finansiella instrumenten. Till exempel är en aktiefonds kursutveckling beroende av hur underliggande aktier utvecklas medan en räntefonds utveckling är beroende av räntemarknaden.

Placerar du i fonder som noteras i en utländsk valuta tar du en valutarisk. Placeringen kan öka eller minska i värde på grund av valutakurssvävingar.

Olika fonder har olika risknivåer och faktorer som påverkar avkastningen. Be alltid om ett faktablad som närmare beskriver den fond du vill köpa.

För ytterligare information om en specifik fond, se fondens informationsbroschyr inklusive fondbestämmelser samt faktablad. Dessa finns tillgängliga på www.handelsbanken.se/fonder och kan beställas kostnadsfritt från närmaste bankkontor.

Om du vill ha hjälp med att hitta en risknivå som passar just dig, hjälper våra rådgivare dig gärna.

Be alltid om kompletterande marknadsföringsmaterial eller ytterligare information som närmare beskriver det finansiella instrument som du är intresserad av.

Vill du läsa mer om risk, se Avtal – Handel med finansiella instrument och valuta. Avtalet får du på ditt kontor eller hämtar på www.handelsbanken.se

För- och nackdelar med komplicerade fonder

- Passar för regelbundet sparande.
- Fonder hanteras av professionella fondförvaltare och kräver därför mindre specialkunskaper från investeraren.
- Fondavgifter tas ut för förvaltningen.
- Det är inte säkert att du får tillbaka det insatta beloppet.
- Fonder med uppräkningsfaktor innebär generellt en högre risk än fonder utan uppräkningsfaktor.
- Vissa specialfonder kan ha placeringsstrategier som kan vara svåra att förstå.

Tänk på

- Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De pengar som placeras i fonder kan öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka det insatta beloppet. För ytterligare information om en specifik fond, se fondens informationsbroschyr inklusive fondbestämmelser och faktablad.
- Du måste själv sätta dig in i Handelsbankens avtal – Handel med finansiella instrument och valuta, samt de övriga avtal och villkor som kan gälla för handel med finansiella instrument.
- Kontrollera uppgifterna på avräkningsnotan och reklamera omgående eventuella fel.
- Bevaka fortlöpande dina innehav och positioner.
- Du är själv ansvarig för att vidta de åtgärder som krävs för att minska risken för förluster.
- Du ansvarar för att ta reda på vilka skattemässiga följder placeringen innebär för dig.

Passandebedömning

Finansiella institut är enligt lag skyldiga att ta reda på om du har erfarenhet och/eller kunskap för att förstå risken med handel i finansiella instrument.

Om du som kund är kategoriserad som icke professionell kund och för första gången handlar med andelar i komplicerade fonder i Handelsbanken, ska vi gå igenom följande frågor tillsammans med dig:

1. Har du tidigare erfarenhet av och någon gång under de senaste två åren handlat med andelar i komplicerade fonder och/eller kunskap om komplicerade fonder?
2. Är du införstådd med den risk det innebär att handla med andelar i komplicerade fonder?

Om du inte har erfarenhet och/eller kunskap för att förstå risken ska vi gå igenom hur komplicerade fonder fungerar och vilken risk de innebär.

Komplicerade fonder	Svar
Kunskap	Ja nej ?
1. Kan du köpa fonder på flera olika marknader, till exempel räntemarknad, råvarumarknad och aktiemarknad?	☐ ☐ ☐
2. Består en fond till exempel av flera olika sorters aktier?	☐ ☐ ☐
3. Lämpar sig aktiefonder normalt bäst för placeringar som du ska behålla under lång tid?	☐ ☐ ☐
4. Om du sparar i en fond som innehåller utländska värdepapper påverkas avkastningen även av valutakursen?	☐ ☐ ☐
5. Kan alla fonder handlas via börsen?	☐ ☐ ☐
6. Kan du köpa fonder vars värde rör sig mer eller mindre än värdet på de underliggande tillgångarna?	☐ ☐ ☐
7. Kan du alltid förvänta dig en daglig handel i en komplicerad fond?	☐ ☐ ☐
8. Kan det vara svårare att bedöma risken i en komplicerad fond än i en okomplicerad fond?	☐ ☐ ☐
9. Kan en hedgefond ha flexiblare placeringsmöjligheter än den traditionella fonden?	☐ ☐ ☐
Risk	
1. Kan du förlora pengar när du placerar i en fond?	☐ ☐ ☐
2. Är risken att placera i en fond normalt större än att placera i enskilda aktier?	☐ ☐ ☐
3. Kan konjunkturutveckling och naturkatastrofer med mera påverka en fonds värdeutveckling?	☐ ☐ ☐
4. Om det är en högriskfond kan du då generellt sett förvänta dig större kursrörelser?	☐ ☐ ☐
5. Kan en högt belånad fond innebära en högre risk?	☐ ☐ ☐